

Sdu Commentaar EVRM

Deel I

Sdu Commentaar biedt een actueel artikelsgewijs commentaar, geordend naar rechtsgebied, en is een uitgave van Sdu.

Per artikel wordt:

- De kernproblematiek behandeld.
- Verwezen naar achterliggende documenten (wetsgeschiedenis, jurisprudentie, literatuur).
- Verwezen naar nieuwe jurisprudentie.

Sdu Commentaar EVRM is een online uitgave. Dit boek biedt een weerslag van die inhoud.

Raadpleeg opmaat.sdu.nl voor actuele wetteksten, rechtspraak en actuele commentaren.

Sdu Commentaar EVRM

Deel I

Redactie

dr. mr. B. van Bockel
prof. mr. J.H. Gerards
prof. dr. Y. Haeck
dr. A.E.M. Leijten LL.M. MA
prof. dr. J. Meese

Sdu
Den Haag 2020

Meer informatie over deze en andere uitgaven kunt u verkrijgen bij:

Sdu Klantenservice
Postbus 20014
2500 EA Den Haag
tel.: (070) 37 89 880
fax: (070) 37 89 783
www.sdu.nl/service

Sdu Uitgevers bv, Den Haag, 2020

Vormgeving omslag: Teldesign identity creators, Rotterdam

Citeerwijze: [Naam auteur], *Sdu Commentaar EVRM*, art. [art. nr.] [afkorting wet], [par.]. Den Haag: Sdu 2020.

ISBN: 978 9012 40 5492

NUR: 823

Alle rechten voorbehouden. Alle auteursrechten en databankrechten ten aanzien van deze uitgave worden uitdrukkelijk voorbehouden. Deze rechten berusten bij Sdu Uitgevers bv.

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet 1912 gestelde uitzonderingen, mag niets uit deze uitgave worden vervoelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voorzover het maken van reprografische vervoelvoudingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 h Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (postbus 3051, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich te wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.stichting-pro.nl). Voor het overnemen van een gedeelte van deze uitgave ten behoeve van commerciële doeleinden dient men zich te wenden tot de uitgever.

Vanwege de aard van de uitgave gaat Sdu uit van een zakelijke overeenkomst; deze overeenkomst valt onder het algemene verbintenissenrecht. Uw persoonlijke gegevens worden door ons zorgvuldig behandeld en beveiligd. Wij verwerken uw gegevens voor de uitvoering van de (abonnements)overeenkomst en om u op uw vakgebied van informatie te voorzien over gelijksoortige producten en diensten van Sdu. Voor het toesturen van informatie over (nieuwe) producten en diensten gebruiken wij uw e-mailadres alleen als u daarvoor toestemming heeft gegeven. Uw toestemming kunt u altijd intrekken door gebruik te maken van de afmeldlink in het toegezonden e-mailbericht. Als u in het geheel geen informatie wenst te ontvangen over producten en/of diensten, dan kunt u dit laten weten aan Sdu Klantenservice: informatie@sdu.nl. Abonnementen gelden voor minimaal één jaar en hebben een opzegtermijn van twee maanden. Onze uitgaven zijn ook verkrijgbaar in de boekhandel. Voor informatie over onze leveringsvoorwaarden kunt u terecht op www.sdu.nl.

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, kan voor de afwezigheid van eventuele (druk)fouten en onvolledigheden niet worden ingestaan en aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en uitgever deswege geen aansprakelijkheid voor de gevolgen van eventueel voorkomende fouten en onvolledigheden. Vanwege de aard van de uitgave, gaat Sdu uit van een zakelijke overeenkomst; deze overeenkomst valt onder het algemene verbintenissenrecht.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the publisher's prior consent.

While every effort has been made to ensure the reliability of the information presented in this publication, Sdu Uitgevers neither guarantees the accuracy of the data contained herein nor accepts responsibility for errors or omissions or their consequences.

Woord vooraf

Sdu Commentaar EVRM is een gezamenlijke onderneming van diverse auteurs en staat onder redactie van dr. mr. B. van Bockel, prof. mr. J.H. Gerards, prof. dr. Y. Haeck, dr. A.E.M. Leijten LL.M. MA en prof. dr. J. Meese, die allen hun deskundigheid combineren met praktische ervaring op hun vakgebied. In *Sdu Commentaar EVRM* schrijven zij een helder en praktisch, maar vooral diepgaand commentaar op artikelen uit het EVRM en op verwante Protocollen. In deel I worden de materiële bepalingen van het EVRM behandeld, terwijl deel II de procedurele bepalingen behandelt.

De redactie vindt het van groot belang dat u relevante informatie snel kunt vinden. Er is daarom gekozen voor een artikelsgewijs commentaar. Daarnaast is ernaar gestreefd om u zo volledig mogelijk op de hoogte te brengen van de kern van een artikel, de haken en ogen bij de uitleg van een artikel en de samenhang met andere artikelen. De lengte van een commentaar is daarom afhankelijk van de relevantie en de complexiteit van een artikel.

Uw reacties

De redactie en de auteurs hebben met veel inzet, plezier en zorg aan *Sdu Commentaar EVRM* gewerkt. Wij hopen dat u dit terugziet in het resultaat.

Den Haag, november 2019

De redactie

dr. mr. B. van Bockel
prof. mr. J.H. Gerards
prof. dr. Y. Haeck
dr. A.E.M. Leijten LL.M. MA
prof. dr. J. Meese

Redactie

dr. mr. B. van Bockel

is senior coördinerend specialistisch adviseur bij de afdeling advies van de Raad van State en universitair docent EU recht aan de Universiteit Utrecht

prof. mr. J.H. Gerards

is hoogleraar fundamentele rechten bij de Universiteit Utrecht

prof. dr. Y. Haeck

is professor mensenrechten aan de Universiteit Gent

dr. A.E.M. Leijten LL.M. MA

is universitair docent bij de Afdeling Staats- en Bestuursrecht van de Universiteit Leiden

prof. dr. J. Meese

is universitair hoofddocent aan de Universiteit Antwerpen en tevens advocaat aan de balie van Gent (advocatenkantoor Joachim Meese)

Auteurs

mr. J.L.W. Broeksteeg
is universitair hoofddocent staatsrecht aan de Radboud Universiteit Nijmegen

prof. dr. C. Burbano Herrera
is professor mensenrechten aan de Universiteit Gent

mr. dr. drs. J.E.B. Coster van Voorhout
is universitair docent (inter-)nationaal strafrecht aan de Universiteit van Amsterdam

prof. dr. F. Dorssemont
is hoogleraar arbeidsrecht aan de Université catholique de Louvain en gastprofessor
aan de Université Saint-Louis de Bruxelles

mr. dr. M.J. Dubelaar
is universitair hoofddocent straf(proces)recht bij de Radboud Universiteit Nijmegen

dr. N.S. Efthymiou
is universitair docent staats- en bestuursrecht bij de Erasmus Universiteit Rotterdam

mr. dr. P.M. van den Eijnden
is coördinerend wetgevingsjurist bij de Directie Constitutionele Zaken en Wetgeving
van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

G. Farag
is student-assistent bij het Mensenrechtencentrum van de Universiteit Gent

prof. dr. C.J. Forder
is bijzonder hoogleraar rechten van het kind aan de Vrije Universiteit Amsterdam en
advocaat te Amsterdam, werkzaam in samenwerking met Hamerslag & Van Haren
Advocaten

prof. mr. J.H. Gerards
is hoogleraar fundamentele rechten bij de Universiteit Utrecht

dr. L.R. Glas L.L.M.
is universitair docent bij de Radboud Universiteit Nijmegen

C. Gysels is

prof. dr. Y. Haeck
is professor mensenrechten aan de Universiteit Gent

mr. dr. M. Hagens
is senior onderzoeker bij de Commissie van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheids-
diensten (CTIVD)

P. Vanden Heede
is jurist-reviseur bij de juridische dienst van de Europese Commissie en deeltijds docent aan de Katholieke Universiteit Leuven

J. Heymans LL.M.
is vennoot-partner bij het kantoor Van Steenbrugge Advocaten en is gespecialiseerd in strafrecht en mensenrechten. Daarnaast is hij actief als praktijkassistent in het strafprocesrecht aan de faculteit rechten van de Universiteit Antwerpen en binnen de Liga voor Mensenrechten. Hij vertegenwoordigt ook de Orde van Vlaamse Balies in het mensenrechtencomité van het CCBE.

mr. P.A. Hogewind-Wolters
is hoofdredacteur arbeidsrecht bij Sdu en buitenpromovenda aan de Universiteit Leiden

mr. K. de Jong
is commissiesecretaris bij het Openbaar Ministerie

dr. M.A.K. Klaassen
is universitair docent bij het Instituut voor Immigratierecht van de Universiteit Leiden

M. Koning LL.M.
is senior policy officer mensenrechten en technologie bij Amnesty International Nederland

dr. A.E.M. Leijten LL.M. MA
is universitair docent bij de Afdeling Staats- en Bestuursrecht van de Universiteit Leiden

mr. dr. J.M.W. Lindeman
is universitair hoofddocent straf(proces)recht bij de Universiteit Utrecht (Montaigne Centrum voor Rechtsstaat en Rechtspleging en Willem Pompe Instituut voor Strafrechtswetenschappen)

mr. dr. J.P. Loof
is ondervoorzitter van het College voor de Rechten van de Mens en doceert constitutioneel recht en mensenrechten aan de Universiteit Leiden

dr. J. Mačkić LL.M.
was werkzaam als universitair docent bij het Europa Instituut, Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Leiden, op het moment dat ze deze bijdrage schreef

prof. dr. J. Meese
is universitair hoofddocent aan de Universiteit Antwerpen en tevens advocaat aan de balie van Gent (advocatenkantoor Joachim Meese)

M.J.L. Merrigan
is als vrijwillig wetenschappelijk medewerker verbonden aan de onderzoekseenheid Publiekrecht van de faculteit Rechtsgeleerdheid van de Katholieke Universiteit Leuven. Hij is tevens advocaat bij de Balie te Brussel.

S. Mirgaux
is Belgische Speciaal Afgevaardigde voor de Oceaan

mr. drs. H.F. Morre
is senior financial expert in rule of law-projecten bij Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

mr. M. Rafik
is advocaat bij Jebbink Soeteman advocaten

mr. dr. D.G.J. Sanderink
is advocaat bij Damsté advocaten - notarissen en research fellow bij de sectie Bestuursrecht van de Radboud Universiteit Nijmegen

dr. B. van der Sloot
is senior researcher bij het Tilburg Institute for Law, Technology and Society

dr. S. Smet
is docent staatsrecht bij de Universiteit Hasselt

prof. mr. J. Uzman
is hoogleraar Staatsrecht bij de Universiteit Utrecht

prof. mr. M.J. Vonk
is universitair docent aan de Vrije Universiteit bij de afdeling Privaatrecht en houder van de TPR-wisselleerstoel 2019-2020 aan de Universiteit Antwerpen

mr. dr. K.C.J. Vriend
is rechter in opleiding in de Rechtbank Den Haag

mr. R. van de Westelaken
is lid van de Juridische Dienst van het Europees Parlement

dr. A. Willems
is universitair docent Europees recht aan de Universiteit van Liverpool

mr. K.G. Witteman
is rechter in de Rechtbank Limburg

Ten geleide

Wat is Sdu Commentaar?

Sdu Commentaar is een artikelsgewijs commentaar. Sdu Commentaar is zowel online als in papieren vorm beschikbaar. Indien het commentaar in abonnementsvorm wordt afgenomen, beschikt de abonnee ook over online toegang. Doordat de informatie online doorlopend wordt bijgewerkt, kan de lezer van het boek snel en eenvoudig de actualiteit van de informatie digitaal raadplegen. Achterliggende documenten, zoals jurisprudentie en kamerstukken, zijn gelinkt aan de commentaren.

Voor meer informatie over de verschijningsvormen van het Sdu Commentaar en de abonnementsmogelijkheden zie www.sdu.nl/commentaar.

De ordening van Sdu Commentaar

In Sdu Commentaar worden artikelen uit wetten en regelingen van commentaar voorzien met verwijzingen naar achterliggende bronnen (wet- en regelgeving, jurisprudentie, officiële publicaties, literatuur en Europese regelgeving). Elk commentaar volgt een vast stramien met een duidelijk onderscheid tussen de verschillende onderdelen.

Selectie

De redactie heeft een selectie gemaakt van de te becommentariëren artikelen binnen het rechtsgebied. Vervolgens is binnen deze selectie zorgvuldig gekeken naar de relevantie voor de rechtspraktijk. De opbouw en omvang van het commentaar is hierop zo veel mogelijk aangepast. De voor de rechtspraktijk belangrijkste artikelen bevatten alle onderdelen zoals hieronder beschreven. Bij artikelen die binnen de rechtspraktijk naar de ervaring van de redactie aanzienlijk minder gebruikt worden, wordt alleen de 'Kernproblematiek' (Onderdeel C) behandeld. De verantwoordelijke auteur is bovenaan ieder commentaar vermeld.

Opbouw van het commentaar

Hieronder volgt een korte beschrijving van de indeling van de commentaren.

Artikel

De tekst van het artikel, voorzien van een inwerkingtredingsdatum en, bij een latere wijziging, de bron van laatste wijziging. Het artikel is herkenbaar door een onderbroken lijn die naast de tekst is geplaatst.

A. Inleiding (boek en online)

Een beknopte omschrijving van de kern en eventueel de context van het artikel.

B. Wetstechnische informatie (alleen online)

Dit onderdeel is niet opgenomen in het boek. Via Opmaat.sdu.nl kunt u de wetshistorie en, indien van toepassing, de geplande en aanhangige wijzigingen van het betreffende artikel raadplegen.

C. Behandeling kernproblematiek (boek en online)

Dit is het hart van Sdu Commentaar. De laatste stand van zaken met betrekking tot het artikel wordt behandeld. Er wordt ruim aandacht geschonken aan jurisprudentie en literatuur, en het artikel wordt in verband gebracht met andere regelgeving, zodat een totaalbeeld zichtbaar wordt.

D. Jurisprudentie uitgebreid (boek en online)

In dit afzonderlijke onderdeel staat een aantal relevante uitspraken dat een goed beeld geeft van de desbetreffende materie. De uitspraken zijn voorzien van een beknopte omschrijving. Indien onderdeel D niet is opgenomen in het boek dan is dit onderdeel (nog) niet gevuld door de auteur. Omdat de online continu wordt geactualiseerd, is het mogelijk dat dit onderdeel na verschijning van het boek wel inhoud heeft. Op Opmaat.sdu.nl vindt u een actueel overzicht.

E. Jurisprudentie nieuw (alleen online)

Dit onderdeel is niet opgenomen in het boek. Op Opmaat.sdu.nl ziet u een overzicht van alle jurisprudentie die is verschenen vanaf de datum dat het commentaar voor het laatst door de auteur is bijgewerkt. Het overzicht wordt dagelijks geautomatiseerd onderhouden onder verantwoordelijkheid van Sdu op basis van de jurisprudentietijdschriften van Sdu.

F. Literatuurverwijzing (boek en online)

Hier vindt u een overzicht van toonaangevende publicaties, samengesteld door de auteur van het commentaar. De lijst is een goede start voor verder (literatuur) onderzoek. Indien onderdeel F niet is opgenomen in het boek dan is dit onderdeel (nog) niet gevuld door de auteur. Omdat de online continu wordt geactualiseerd, is het mogelijk dat dit onderdeel na verschijning van het boek wel inhoud heeft. Op Opmaat.sdu.nl vindt u een actueel overzicht.

Clustercommentaar

Soms hebben verschillende artikelen hetzelfde commentaar, een zgn. clustercommentaar. Als dit opeenvolgende artikelen zijn dan zijn deze artikelen direct onder elkaar opgenomen in het boek met het bijbehorende commentaar. Indien het niet opeenvolgende artikelen zijn of artikelen uit verschillende wetten dan is alleen het eerste artikel opgenomen en staat er bij de auteursnaam een verwijzing naar de andere artikelen waarop het commentaar van toepassing is. Deze artikelen vindt u ook in de bundel (artikelsgewijze volgorde). Het eerste artikel is leidend: dit blijft in de kopregel vermeld en in het trefwoordenregister wordt naar dat eerste artikel verwezen. Online is hetzelfde commentaar bij ieder artikel beschikbaar.

Volgorde commentaren

Alle wetsartikelen en de bijbehorende commentaren zijn op volgorde van wettekst opgenomen.

Kopregel

In de 'spreekende' kopregel ziet u vetgedrukt het artikelnummer met de afkorting van de desbetreffende wet en de onderdeelletter (A t/m F) van het commentaar.

Margewoorden en trefwoordenregister

Veel artikelen en alinea's van het commentaar zijn voorzien van margewoorden: kernachtige aanduidingen die de tekst samenvatten en u helpen met 'navigeren'. Het trefwoordenregister achter in het boek verwijst naar deze margewoorden en is alfabetisch gerangschikt. In het trefwoordenregister wordt met behulp van de volgende elementen verwezen, die in dezelfde volgorde in de kopregel staan vermeld:

- het nummer van het besproken artikel met de afkorting van de wet;
- de onderdeelletter (A t/m F) van het commentaar.

Indien het trefwoord betrekking heeft op een wetsartikel en niet op een commentaar-tekst, worden alleen de eerste twee elementen getoond.

Inhoudsopgave

Woord vooraf / V
Redactie / VII
Auteurs / IX
Ten geleide / XIII
Inhoudsopgave / XV

Deel I

1. EVRM

Art. 1 /
Verplichting tot eerbiediging van de rechten van de mens

Art. 2 /
Recht op leven

Art. 3 /
Verbod van foltering

Art. 4 /
Verbod van slavernij en dwangarbeid

Art. 5 /
Recht op vrijheid en veiligheid

Art. 6 /
Recht op een eerlijk proces

Art. 7 /
Geen straf zonder wet

Art. 8 /
Recht op eerbiediging van privé-, familie- en gezinsleven

Art. 9 /
Vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst

Art. 10 /
Vrijheid van meningsuiting

Art. 11 /
Vrijheid van vergadering en vereniging

Art. 12 /
Recht te huwen

Art. 13 /
Recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel

Art. 14 /

Verbod van discriminatie

Art. 15 /

Afwijking in geval van noodtoestand

Art. 16 /

Beperkingen op politieke activiteiten van vreemdelingen

Art. 17 /

Verbod van misbruik van recht

Art. 18 /

Inperking van de toepassing van beperkingen op rechten

Afkortingenlijst /

Alfabetisch trefwoordenregister /

Deel II

I. EVRM

Art. 19 /

Instelling van het Hof

Art. 20 /

Aantal rechters

Art. 21 /

Voorwaarden voor uitoefening van de functie

Art. 22 /

Verkiezing van rechters

Art. 23 /

Ambtstermijn en ontheffing uit het ambt

Art. 24 /

Griffie en rapporteurs

Art. 25 /

Hof in voltallige vergadering bijeen

Art. 26 /

Alleenzittende rechters, comités, Kamers en Grote Kamer

Art. 27 /

Bevoegdheden van de alleenzittende rechters

Art. 28 /

Bevoegdheden van comités

Art. 29 /

Beslissingen van Kamers inzake ontvankelijkheid en gegrondheid

- Art. 30 /**
Afstand van rechtsmacht ten gunste van de Grote Kamer
- Art. 31 /**
Bevoegdheden van de Grote Kamer
- Art. 32 /**
Rechtsmacht van het Hof
- Art. 33 /**
Interstatelijke zaken
- Art. 34 /**
Individuele verzoekschriften
- Art. 35 /**
Voorwaarden voor ontvankelijkheid
- Art. 36 /**
Tussenkomst door derden
- Art. 37 /**
Schrapping van de rol
- Art. 38 /**
Behandeling van de zaak
- Art. 39 /**
Minnelijke schikkingen
- Art. 40 /**
Openbare zittingen en toegang tot de stukken
- Art. 41 /**
Billijke genoegdoening
- Art. 42 en 44 /**
Uitspraken van Kamers en einduitspraken
- Art. 43 /**
Verwijzing naar de Grote Kamer
- Art. 45 /**
Redenen die aan uitspraken en beslissingen ten grondslag liggen
- Art. 46 /**
Bindende kracht en tenuitvoerlegging van uitspraken
- Art. 47 /**
Adviezen
- Art. 48 /**
Bevoegdheid van het Hof met betrekking tot adviezen
- Art. 49 /**

Redenen die aan adviezen ten grondslag liggen

Art. 51 /

Voorrechten en immuniteiten van de rechters

Art. 53 /

Waarborging van bestaande rechten van de mens

Art. 56 /

Territoriale werkingssfeer

Art. 57 /

Voorbehouden

2. Protocol 1

Eerste Protocol art. 1 /

Bescherming van eigendom

Eerste Protocol art. 2 /

Recht op onderwijs

Eerste Protocol art. 3 /

Recht op vrije verkiezingen

3. Protocol 4

Vierde Protocol art. 1 /

Verbod van vrijheidbeneming wegens schulden

Vierde Protocol art. 2 /

Vrijheid van verplaatsing

Vierde Protocol art. 3 /

Verbod van uitzetting van onderdanen

Vierde Protocol art. 4 /

Verbod van collectieve uitzetting van vreemdelingen

4. Protocol 6 en 13

Zesde Protocol en Dertiende Protocol /

5. Protocol 7

Zevende Protocol art. 1 /

Procedurale waarborgen met betrekking tot de uitzetting van vreemdelingen

Zevende Protocol art. 2 /

Recht op hoger beroep in strafzaken

Zevende Protocol art. 3 /

Schadeloosstelling in geval van gerechtelijke dwaling

Zevende Protocol art. 4 /

Recht om niet tweemaal te worden berecht of gestraft

Zevende Protocol art. 5 /

Gelijke rechten van echtgenoten

6. Protocol 12

Twaalfde Protocol art. 1 /

Algemeen verbod van discriminatie

II. Reglement van het Hof

Regel 39 /

Interimmaatregelen

III. Bijlage

Reglement van het Hof (Rules of Court) /

Alfabetisch trefwoordenregister /

Afkortingenlijst

«EHRC»	European Human Right Cases
EHRM	Europees Hof voor de Rechten van de Mens
EVRM	Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens
«JV»	Jurisprudentie Vreemdelingenrecht

1 EVRM

mr. dr. J.M.W. Lindeman
 dr. B. van der Sloot
 prof. dr. C. Burbano Herrera
 prof. dr. C.J. Forder
 mr. dr. D.G.J. Sanderink
 prof. dr. F. Dorssemont
 mr. dr. drs. J.E.B. Coster van Voorhout
 prof. mr. J.H. Gerards
 mr. J.L.W. Broeksteeg
 prof. dr. J. Meese
 mr. K. de Jong
 mr. dr. J.P. Loof
 mr. K.G. Witteman
 mr. dr. M. Hagens
 S. Mirgaux
 mr. dr. M.J. Dubelaar
 dr. M.A.K. Klaassen
 mr. drs. H.F. Morre
 prof. mr. M.J. Vonk
 mr. P.A. Hogewind-Wolters
 P. Vanden Heede
 mr. dr. P.M. van den Eijnden
 mr. R. van de Westelaken
 S. Mirgaux
 dr. S. Smet
 prof. mr. J. Uzman
 prof. mr. Y. Haeck

